

974

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 28 listopada 1997 r.

w sprawie składu liczbowego i szczegółowego trybu tworzenia komisji dyscyplinarnych I instancji oraz ustanawiania rzeczników dyscyplinarnych, a także szczegółowych zasad i trybu postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego, wykonywania i zacierania kar dyscyplinarnych oraz ponoszenia kosztów obrońcy, biegłych i ekspertyz w postępowaniu dyscyplinarnym.

Na podstawie art. 81 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 89, poz. 402 i z 1997 r. Nr 106, poz. 679) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Skład liczbowy i szczegółowy tryb tworzenia komisji dyscyplinarnych urzędów oraz ustanawiania rzeczników dyscyplinarnych

§ 1. 1. Dyrektor generalny urzędu powołuje komisję dyscyplinarną urzędu na okres 3 lat, w liczbie co najmniej 10 urzędników służby cywilnej, w tym przewodniczącego i zastępców przewodniczącego.

2. Szef Służby Cywilnej tworzy komisję dyscyplinarną dla kilku urzędów, o której mowa w art. 74 ust. 2 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 89, poz. 402 i z 1997 r. Nr 106, poz. 679), zwanej dalej „ustawą”, po zasięgnięciu opinii dyrektorów generalnych tych urzędów, spośród zaproponowanych przez nich kandydatów, wskazując jednocześnie urząd, przy którym ma ona działać; przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Uzupelnienia składu komisji dyscyplinarnej urzędu dokonuje się w trybie przewidzianym do jej powołania.

4. Członkowie komisji dyscyplinarnej urzędu pełnią swoje obowiązki do czasu powołania nowej komisji dyscyplinarnej urzędu.

§ 2. 1. W czasie toczącego się postępowania karnego lub dyscyplinarnego przeciwko członkowi komisji dyscyplinarnej urzędu nie może on pełnić obowiązków członka tej komisji.

2. Członek komisji dyscyplinarnej urzędu traci mandat z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia skazującego go w postępowaniu karnym lub uprawomocnienia się orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej.

§ 3. Mandat członka komisji dyscyplinarnej urzędu wygasa w razie rozwiązania z członkiem komisji stosunku pracy.

§ 4. Do rzecznika dyscyplinarnego urzędu stosuje się odpowiednio przepisy § 2, 3 i 9 ust. 2.

Rozdział 2

Postępowanie wyjaśniające

§ 5. 1. W trakcie postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny urzędu może przesłuchiwać

świadków i biegłych, a także przeprowadzać wszelkie inne dowody, konieczne do wszechstronnego wyjaśnienia sprawy.

2. W postępowaniu wyjaśniającym należy umożliwić urzędnikowi służby cywilnej, którego ono dotyczy, złożenie wyjaśnień, a po zakończeniu tego postępowania — zapoznać go z treścią zebranych dowodów i umożliwić złożenie dodatkowych wyjaśnień. Urzędnik ma prawo zgłosić wniosek o przesłuchanie w postępowaniu wyjaśniającym wskazanych przez niego osób w charakterze świadków oraz zgłaszać inne wnioski dowodowe.

§ 6. Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przez komisję dyscyplinarną powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko, stanowisko służbowe oraz miejsce zamieszkania urzędnika służby cywilnej, którego ono dotyczy;
- 2) dokładne określenie zarzucanego naruszenia obowiązków ze wskazaniem czasu i miejsca oraz sposobu i okoliczności, w których do niego doszło,
- 3) proponowany rodzaj kary dyscyplinarnej,
- 4) uzasadnienie wniosku,
- 5) imiona, nazwiska, adresy oraz miejsca zatrudnienia świadków,
- 6) wykaz dowodów.

§ 7. W razie gdy wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego nie odpowiada wymogom określonym w § 6, przewodniczący komisji dyscyplinarnej zwraca wniosek rzecznikowi dyscyplinarnemu urzędu w celu usunięcia braków w terminie 7 dni.

§ 8. Postępowanie wyjaśniające umarza się, gdy:

- 1) czynu nie popełniono albo popełniony czyn nie zawiera znamion naruszenia obowiązków urzędnika służby cywilnej, uzasadniających odpowiedzialność dyscyplinarną,
- 2) urzędnik służby cywilnej zmarł,
- 3) upłynął termin na wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

Rozdział 3

Postępowanie dyscyplinarne w I instancji

§ 9. 1. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej wyznacza skład orzekający.

2. Do składu orzekającego nie może być wyznaczona osoba, która:

- 1) jest świadkiem lub występuje jako biegły w tej samej sprawie,
- 2) była lub pozostaje ze stroną w sporze sądowym,
- 3) jest małżonkiem lub krewnym strony w linii prostej albo krewnym w linii bocznej do trzeciego stopnia,
- 4) pozostaje ze stroną w powinowactwie w linii prostej,
- 5) pozostaje w służbowej zależności ze stroną,
- 6) jest przełożonym strony.

3. Członek składu orzekającego podlegający wyłączeniu zawiadamia o tym przewodniczącego komisji dyscyplinarnej i wstrzymuje się od udziału w sprawie.

4. Członek składu orzekającego może być wyłączony na uzasadniony wniosek rzecznika dyscyplinarnego lub obwinionego. O wyłączeniu decyduje przewodniczący komisji dyscyplinarnej.

§ 10. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej wyznacza termin rozprawy w ciągu 7 dni od dnia wszczęcia postępowania dyscyplinarnego. Termin rozprawy powinien być tak wyznaczony, aby między dniem zawiadomienia o rozprawie a dniem rozprawy upłynęło co najmniej 5 dni.

§ 11. 1. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej wzywa do stawienia się na rozprawę obwinionego i rzecznika dyscyplinarnego, a w razie potrzeby — świadków i inne osoby.

2. Wezwanie na rozprawę może nastąpić na piśmie lub w inny sposób, który przewodniczący komisji dyscyplinarnej uzna za niezbędny do szybkiego załatwienia sprawy. Jeżeli wezwanie na rozprawę nastąpiło w formie innej niż pisemna, adnotację o tym umieszcza się w aktach sprawy.

3. Obwinionemu i rzecznikowi dyscyplinarnemu doręcza się wraz z wezwaniem na rozprawę listę członków składu orzekającego. Obwinionego poucza się jednocześnie o prawie do korzystania z pomocy obrońcy, prawie przeglądania akt i sporządzania notatek oraz składania wniosków o uzupełnienie dowodów w sprawie.

§ 12. Przewodniczący składu orzekającego otwiera, prowadzi i zamyka rozprawę.

§ 13. Skład orzekający jest obowiązany dążyć do wszechstronnego zbadania sprawy i wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności. W tym celu dopuszcza się wszelkie dowody, nawet nie powołane przez strony.

§ 14. Przewodniczący składu orzekającego jest obowiązany zapewnić stronom możliwość składania wyjaśnień i wniosków w sprawie oraz umożliwić im zadawanie pytań, a także wypowiedanie się co do wniosków drugiej strony i zebranych w sprawie dowodów.

§ 15. Skład orzekający rozstrzyga sprawę po ustaleniu stanu faktycznego, na podstawie swobodnej oceny materiału dowodowego ujawnionego na rozprawie.

§ 16. 1. Odroczenie rozprawy może nastąpić jedynie z ważnych powodów.

2. Rozprawa ulega odroczeniu w razie niestawienia się strony, która nie została powiadomiona o rozprawie w sposób określony w § 11 ust. 2, lub w razie usprawiedliwionego niestawiennictwa obwinionego albo jego obrońcy.

§ 17. 1. Po otwarciu rozprawy przewodniczący składu orzekającego sprawdza obecność osób wezwanych i poleca świadkom oczekiwanie na wezwanie na zewnątrz sali rozpraw. Następnie wzywa rzecznika dyscyplinarnego do odczytania wniosku o rozpatrzenie sprawy, a po odczytaniu wniosku zapytuje obwinionego, czy przyznaje się do winy oraz czy i jakie zamierza złożyć wyjaśnienia.

2. Przewodniczący składu orzekającego może również wezwać rzecznika dyscyplinarnego do złożenia dodatkowych wyjaśnień. Następnie przesłuchuje się świadków, bada dokumenty lub przeprowadza inne dowody.

§ 18. Jeżeli okaże się, że zachodzą istotne braki w materiale dowodowym zebrany w toku postępowania wyjaśniającego, a uzupełnienie ich na rozprawie powodowałoby znaczne trudności, skład orzekający wydaje postanowienie o uzupełnieniu materiału dowodowego przez rzecznika dyscyplinarnego, wskazując te braki.

§ 19. 1. W trakcie rozprawy rzecznik dyscyplinarny, obwiniony oraz jego obrońca mogą składać wnioski i przedstawiać dowody.

2. Postanowienie o uznaniu wniosków w sprawie powołania biegłych lub opracowania ekspertyz mogących mieć znaczenie w sprawie podejmuje skład orzekający.

§ 20. Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego przewodniczący składu orzekającego udziela głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu, obrońcy obwinionego oraz obwinionemu.

§ 21. Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący składu orzekającego i protokolant.

§ 22. 1. Po zakończeniu rozprawy skład orzekający przystępuje do narady. Narada jest niejawną. W pomieszczeniu, w którym odbywa się narada, pozostają jedynie członkowie składu orzekającego, a w razie potrzeby także protokolant.

2. Orzeczenie zapada większością głosów. Głosowanie odbywa się odrębnie co do winy i co do kary. Członek składu orzekającego nie może wstrzymać się od głosowania.

3. Członek składu orzekającego może zgłosić zdanie odrębne; wzmiankę o tym zamieszcza się w samym orzeczeniu.

§ 23. Orzeczenie powinno zawierać:

- 1) oznaczenie komisji dyscyplinarnej, imiona i nazwiska członków składu orzekającego, rzecznika dyscyplinarnego i protokolanta oraz datę rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia,
- 2) imię i nazwisko, adres, miejsce pracy i stanowisko zajmowane przez obwinionego oraz imię i nazwisko obrońcy obwinionego,
- 3) określenie zarzucanego czynu,
- 4) rozstrzygnięcie co do winy i co do kary,
- 5) uzasadnienie,
- 6) pouczenie o terminie i trybie wniesienia odwołania,
- 7) podpisy członków składu orzekającego,

§ 24. 1. Orzeczenie ogłasza się bezpośrednio po naradzie.

2. Z ważnych przyczyn można odroczyć ogłoszenie orzeczenia na czas nie dłuższy niż 3 dni. O terminie ogłoszenia orzeczenia przewodniczący składu orzekającego zawiadamia strony bezpośrednio po zakończeniu narady.

3. Po ogłoszeniu orzeczenia przewodniczący składu orzekającego podaje ustnie zasadnicze motywy rozstrzygnięcia.

4. Orzeczenie doręcza się stronom z urzędu nie później niż w ciągu 7 dni od dnia jego ogłoszenia.

Rozdział 4

Postępowanie odwoławcze

§ 25. 1. Od orzeczenia komisji dyscyplinarnej przysługuje każdej ze stron prawo wniesienia odwołania. W odwołaniu można zaskarżyć orzeczenie w całości lub jego część.

2. Odwołanie wnosi się do Wyższej Komisji Dyscyplinarnej za pośrednictwem komisji dyscyplinarnej, która wydała zaskarżone orzeczenie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia

§ 26. Odwołanie powinno zawierać wskazanie zaskarżonego orzeczenia, określenie i związane uzasadnienie wniosków i zarzutów oraz podpis odwołującego się lub jego obrońcy.

§ 27. Wniesienie odwołania wstrzymuje wykonanie orzeczenia.

§ 28. 1. Odwołanie może być cofnięte do chwili rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu odwoławczym. Cofnięcie odwołania pociąga za sobą uprawomocnienie się orzeczenia komisji dyscyplinarnej.

2. Komisja doręcza drugiej stronie odpis odwołania, po czym niezwłocznie przekazuje akta sprawy Wyższej Komisji Dyscyplinarnej.

§ 29. 1. Przewodniczący Wyższej Komisji Dyscyplinarnej wydaje postanowienie o odmowie przyjęcia od-

wołania, jeżeli zostało ono wniesione po upływie terminu lub przez osobę nieuprawnioną.

2. Przewodniczący Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przywraca uchybiony termin na wniosek strony, która uprawdopodobni, że uchybienie terminu nastąpiło na skutek przeszkody przez nią nie zawinionej.

3. Wniosek o przywrócenie terminu strona powinna złożyć wraz z odwołaniem w terminie 7 dni od dnia ustania przeszkód w złożeniu odwołania.

4. Na postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do złożenia odwołania przysługuje zażalenie do Wyższej Komisji Dyscyplinarnej w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

§ 30. 1. Wyższa Komisja Dyscyplinarna po przeprowadzeniu rozprawy utrzymuje w mocy zaskarżone orzeczenie, uchyla orzeczenie w całości lub w części i wydaje nowe orzeczenie albo przekazuje sprawę komisji dyscyplinarnej do ponownego rozpoznania. Wydanie orzeczenia na niekorzyść obwinionego może nastąpić jedynie w razie wniesienia odwołania przez rzecznika dyscyplinarnego.

2. W ponownym rozpatrywaniu sprawy w komisji dyscyplinarnej nie może uczestniczyć członek komisji, który brał udział w wydaniu uchylonego orzeczenia.

§ 31. W postępowaniu odwoławczym stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przed komisją dyscyplinarną I instancji.

Rozdział 5

Wznowienie postępowania

§ 32. Wznowienie postępowania dyscyplinarnego zakończonego prawomocnym orzeczeniem może nastąpić, gdy:

- 1) po wydaniu orzeczenia wyjdą na jaw nowe fakty lub dowody, które mogłyby mieć istotny wpływ na treść orzeczenia,
- 2) w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia,
- 3) komisja dyscyplinarna była nienależycie obsadzona lub którykolwiek z członków składu nie był obecny na całej rozprawie,
- 4) w wydaniu orzeczenia brała udział osoba nieuprawniona do orzekania lub podlegająca wyłączeniu,
- 5) orzeczono karę nie znaną ustawie,
- 6) orzeczenie nie zostało podpisane przez wszystkich członków składu orzekającego,
- 7) brak wniosku rzecznika dyscyplinarnego,
- 8) orzeczenie zapadło pomimo tego, że nastąpiło przedawnienie,
- 9) sprawę rozpoznano pod usprawiedliwioną nieobecność obwinionego, przez co został on pozbawiony możliwości obrony.

§ 33. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego może złożyć ukarany, jego obrońca lub rzecznik dyscyplinarny, a po śmierci ukaranego — małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo lub osoba pozostająca w stosunku przysposobienia.

§ 34. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego należy wnieść w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym osoba, o której mowa w § 33, dowiedziała się o przyczynie uzasadniającej wznowienie.

§ 35. 1. O wznowieniu postępowania postanawia Wyższa Komisja Dyscyplinarna w składzie pięciu członków, a jeżeli postępowanie zostało zakończone orzeczeniem Wyższej Komisji Dyscyplinarnej — Wyższa Komisja Dyscyplinarna w pełnym składzie.

2. Postanowienie o wznowieniu postępowania doręcza się ukaranemu, jego obrońcy i rzecznikowi dyscyplinarnemu, a jeżeli wniosek o wznowienie postępowania złożyła inna osoba — również tej osobie.

§ 36. 1. Na postanowienie o odmowie wznowienia postępowania przysługuje zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

2. Na postanowienie Wyższej Komisji Dyscyplinarnej nie przysługuje zażalenie.

§ 37. Do postępowania wznowionego stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przed komisją dyscyplinarną I instancji.

Rozdział 6

Wykonywanie orzeczeń i zacieranie kar dyscyplinarnych

§ 38. Prawomocne orzeczenie o ukaraniu podlega niezwłocznemu wykonaniu.

§ 39. 1. Wniosek o wcześniejsze zatarcie kary, o którym mowa w art. 79 ust. 2 ustawy, urzędnik służby cywilnej kieruje do komisji dyscyplinarnej, która wydała prawomocne orzeczenie o ukaraniu.

2. Komisja dyscyplinarna wydaje postanowienie w sprawie zatarcia kary w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku.

3. W razie wydania postanowienia o zatarcu kary, odpis orzeczenia o ukaraniu dołączony do akt osobowych urzędnika podlega zniszczeniu.

Rozdział 7

Ponoszenie kosztów obrońcy, biegłych i ekspertów w postępowaniu dyscyplinarnym

§ 40. 1. Koszty obrońcy z wyboru, który nie jest urzędnikiem lub pracownikiem urzędu administracji państwowej, ponosi obwiniony.

2. Koszty biegłych powołanych przez komisję dyscyplinarną i zleconych przez nią ekspertów ponosi urząd, przy którym działa komisja dyscyplinarna.

Rozdział 8

Przepisy końcowe

§ 41. W sprawach nie uregulowanych w rozporządzeniu stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

§ 42. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Buzek*